

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Slavomíra Nováka a soudkyň Mgr. Jany Jurečkové a Mgr. Andrey Veselé v právní věci

Žalobkyně: X
bytem G. Š. 2081/24, P. 2
proti
žalovanému:

Národní bezpečnostní úřad
sídlem Na Popelce 2/16, 150 06 Praha 5
v řízení o žalobě proti rozhodnutí ředitele Národního bezpečnostního úřadu ze dne 3. 8. 2015, č. j. 124/2015-NBÚ/07-OP,

t a k t o

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Shodu s prvopisem potvrzuje X

O d ů v o d n ě n í:

I.

Základ sporu

1. Žalobkyně se včas podanou žalobou domáhá zrušení rozhodnutí ředitele Národního bezpečnostního úřadu ze dne 3. 8. 2015, č. j. 124/2015-NBÚ/07-OP (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým byl zamítnut rozklad žalobkyně a potvrzeno rozhodnutí Národního bezpečnostního úřadu ze dne 7. 4. 2015, č. j. 37525/2015-NBÚ/P (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“), jímž bylo rozhodnuto, že se žalobkyni nevydává osvědčení fyzické osoby pro stupeň utajení důvěrné, neboť nesplňuje podmínku bezpečnostní spolehlivosti podle § 12 odst. 1 písm. d) zákona č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a bezpečnosti způsobilosti, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o ochraně utajovaných informací“).
2. Podle odůvodnění napadeného i prvostupňového rozhodnutí nebylo žalobkyni osvědčení vydáno proto, že v rozhodném období podle § 14 odst. 4 zákona o ochraně utajovaných informací vykonávala činnost proti zájmům České republiky, konkrétně zájmu na zajištění vnitřního pořádku a zájmu na ochraně ekonomiky České republiky, a to při výkonu funkce člena statutárního orgánu podnikatele (společnosti X), kdy se podílela na řetězci jednání vrcholového managementu podnikatele, přičemž byla s povahou a smyslem tohoto jednání srozuměna.
3. V napadeném rozhodnutí je dále s odkazem na § 122 odst. 3 zákona o ochraně utajovaných informací uvedeno, že vzhledem k utajovanému charakteru podkladů pro rozhodnutí (stupeň utajení vyhrazené až tajné) nebylo možné uvést bližší informace o konkrétní činnosti žalobkyně proti zájmům České republiky, neboť by tím mohlo být nad rámec zákona nastíněno, co je obsahem utajovaných podkladů. Konkrétní informace, úvahy a závěry o výskytu bezpečnostních rizik jsou v souhrnu uvedeny ve Vyhodnocení bezpečnostního řízení o žádosti o vydání osvědčení ze dne 4. 3. 2015, č. j. D2380/2015-NBÚ/P.

II.

Obsah žaloby a vyjádření žalovaného

4. Žalobkyně v podané žalobě popsala řízení před správním orgánem a dále uvedla následující žalobní body
5. V prvním žalobním bodě namítla, že žalovaný nespecifikoval, ve kterém období v rozhodné době mělo dle § 14 odst. 4 zákona o ochraně utajovaných informací dojít k uvedenému jednání. Vzhledem ke kariérnímu růstu žalobkyně a spektru vykonávaných činností v rozhodné době ve spojení s neurčitým vymezením postavení žalobkyně při činnosti ohrožující bezpečnostní zájmy České republiky, je absence bližšího vymezení rozhodné doby porušením zákonných náležitostí odůvodnění rozhodnutí a znemožňuje žalobkyni se řádně bránit proti napadenému rozhodnutí.

Shodu s prvopisem potvrzuje X

6. Ve druhém žalobním bodě namítla, že od 1. 2. 2008 do 7. 1. 2014 byla držitelem osvědčení fyzické osoby pro stupeň utajení tajné, přičemž jeho platnost skončila uplynutím doby. Před platností tohoto osvědčení bylo se žalobkyní provedeno bezpečnostní řízení, při kterém v rozhodné době nebyla zjištěna žádná bezpečnostní rizika, a to pro vyšší stupeň utajení, než v nynějším řízení. Žalobkyně zdůrazňuje, že platnost uvedeného osvědčení zanikla uplynutím doby, aniž by s ní na základě informací zjištěných např. v rámci dříve zahájeného řízení se společností X bylo zahájeno řízení o zrušení platnosti osvědčení.
7. Dále žalobkyně s odkazem na řízení se společností X, se kterou bylo pokračováno v bezpečnostním řízení i po obdržení zpráv ze dne 20. 9. 2013, č. j. T10812/2014-NBÚ/P, a ze dne 8. 4. 2014, č. j. D506/2015-NBÚ/P, které žalovaný uvedl ve výčtu podkladů pro vydání napadeného rozhodnutí, usuzuje, že obsah těchto zpráv nebyl dostatečný proto, aby žalovaný rozhodl o nevydání osvědčení, a tudíž nemůže obsahovat ani informace o bezpečnostním riziku ve vztahu k žadateli (žalobkyni).
8. Ve třetím žalobním bodě žalobkyně namítla nemožnost posoudit relevanci podkladů (informací zpravodajských služeb) tvořící utajovanou část svazku, přičemž nebyly žalovaným zhodnoceny v míře, která by odpovídala nálezu Ústavního soudu ze dne 17. 7. 2002, sp. zn. II. ÚS 241/01. Dále dodala, že nesouhlasí s názorem žalovaného, že uvedený náleze se vázal k úpravě před účinností aktuálně platného zákona, který již obsahuje povinnost uvést důvody nevydání osvědčení. Dle žalobkyně však smysl uvedeného nálezu nebyl zachován a žalovaný rozhodnutí neodůvodnil v souladu se zákonem.
9. Ve čtvrtém žalobním bodě napadá důvody nevydání rozhodnutí (pozn. soudu: žalobkyně měla zřejmě na mysli důvody nevydání osvědčení).
10. Konkrétně žalobkyně uvedla část odůvodnění napadeného rozhodnutí ve znění: *„[č]innosti účastníka řízení proti zájmu na zajištění vnitřního pořádku České republiky a také zájmu na ochraně ekonomiky České republiky, ... které se měl účastník řízení dopustit v rozhodném období podle § 14 odst. 4 zákona při výkonu funkce člena statutárního orgánu podnikatele svou aktivní účastí na řetězci jednání „top managementu“ podnikatele, která směřovala nejen ke zlepšení postavení podnikatele v konkurenčním boji na trhu s detektivními službami, přičemž účastník řízení byl s povahou a smyslem tohoto jednání srozuměn a svým konáním mj. ve funkci člena statutárního orgánu se na něm podílel“*, které vytýká, že obsahuje protichůdné závěry a užívá nejasnou terminologii. Žalobkyně nerozumí tomu, jak se jako členka představenstva měla aktivně účastnit na řetězci jednání top managementu, co je řetězcem jednání myšleno, zda se činnosti proti zájmům České republiky měl dopouštět top management. Žalobkyně zdůraznila, že nikdo z představenstva ani top managementu společnosti X nebyl trestně stíhán za činnost proti zájmům České republiky. Dále není zřejmé, zda se žalobkyně měla na předmětné činnosti podílet konáním nebo s ní byla srozuměna, zda se toho měla dopouštět při výkonu funkce statutárního orgánu nebo i jiné funkce.
11. Dále žalobkyně uvedla, že z pohovoru, z podkladů z řízení se společností X a výsledků tohoto řízení, má za to, že rizika souvisejí se zaměstnavatelem žalobkyně, společností X a s jejím bývalým generálním ředitelem X. V nejvíce exponované době od začátku roku 2008 do konce roku 2011 se žalobkyně nacházela na mateřské dovolené. V této době zastávala funkci člena dozorčí rady, tedy jí nenáleželo rozhodovat o obchodních záležitostech, naopak úkoly dozorčí rady byly spíše finančního a účetního charakteru. V této době nebyla členem žádné úrovně managementu společnosti X.

Shodu s prvopisem potvrzuje X

12. Žalobkyně namítla, že žalovaný v odůvodnění rozhodnutí neuvedl žádný konkrétní důkaz, kterým by prokazoval, že se žalobkyně dopustila činnosti proti zájmům České republiky při výkonu funkce člena představenstva. Z odůvodnění není zřejmé, jak se takové činnosti měla dopouštět z pozice office managera, provozního nebo marketingového ředitele, z titulu funkce člena dozorčí rady. Žalobkyně zdůraznila, že se nedopustila ohrožení zájmů České republiky.
13. V pátém žalobním bodě žalobkyně napadá hodnocení pohovoru. Konkrétně namítá, že nejsou zřejmé žádné závěry, hodnotící úvahy úřadu vztahující se k tomuto pohovoru a informací v něm uvedených. Jedná se o prostý přepis odpovědí žalobkyně bez uvedení relevantního významu pro závěr žalovaného v rozhodnutí. Z těchto důvodů žalobkyně shledává rozhodnutí za rozporné se základními ústavními právy žalobkyně a za nepřezkoumatelné.
14. V šestém žalobním bodě žalobkyně namítla, že žalovaný v rozporu s uvedenou judikaturou Ústavního soudu extenzivně vykládá § 122 odst. 3 zákona o ochraně utajovaných informací na téměř celé odůvodnění rozhodnutí. Dále dodává, že skutečnost, že předané informace zpravodajských služeb podléhají určitému stupni utajení, neznamená, že samotná relevantní informace o domnělé činnosti žalobkyně je utajovanou informací ve smyslu § 2 písm. a) zákona o ochraně utajovaných informací.
15. Závěrem žalobkyně odmítla, že by se jakýmkoli jednáním dopustila činnosti proti zájmům na zajištění vnitřního pořádku České republiky nebo proti zájmům na ochraně ekonomiky České republiky. Tyto závěry žalovaného jsou nesprávné, nejsou v rozhodnutích dostatečně a v souladu se zákonem odůvodněny.

Vyjádření žalovaného

16. Žalovaný navrhl, aby soud žalobu zamítl. Ve vyjádření odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí. Dále zdůraznil, že vydání osvědčení je mimořádným oprávněním. Úprava ochrany utajovaných informací je z důvodu ochrany bezpečnostních zájmů ČR založena na principu vyloučení jakýchkoliv pochybností o bezpečnostní spolehlivosti daného subjektu. Nedostatek bezpečnostní spolehlivosti pak může být dán již jen při pouhém podezření z existence bezpečnostního rizika.
17. Dále uvedl, že soud jakožto přezkumný orgán je garancí ochrany práv žalobkyně. Soud je tím článkem, který vyvažuje „nerovné“ procesní postavení žalobkyně v řízení o vydání osvědčení pro styk s utajovanými informacemi. Soud není ve vztahu ke skutkovým a právním otázkám týkajícím se podkladů pro rozhodnutí, jež nebyly žalobkyni zpřístupněny, vázán žalobními body a rozhodnutí přezkoumá ze všech hledisek, která z povahy věci mohou mít vliv na zákonnost rozhodnutí. Tímto je tedy garantováno právo žalobce na spravedlivý proces dle čl. 36 a následujících Listiny základních práv a svobod.
18. Žalovaný posuzuje na základě dostupných informací, zda chování účastníka řízení (žalobkyně) může být bezpečnostním rizikem. Úřad neposuzuje, zda chování účastníka řízení vykazuje znaky skutkové podstaty trestného činu, ani se nevyjadřuje k otázce, zda chování je dostatečně prokázáno, pouze zvažuje, zda z informací nevyplývá k dané osobě možnost některého ze zákonem presumovaných bezpečnostních rizik.
19. K námitce žalobkyně, že nebylo zahájeno trestní stíhání žalobkyně nebo osob majících vztah k podnikateli, žalovaný opakuje, že takové skutečnosti nemají na konstataci

bezpečnostních rizik žádný vliv, neboť případné zahájení trestního stíhání je rozhodnutím jiného orgánu státu v jiném řízení podle jiného právního předpisu, než je rozhodnutí Úřadu v bezpečnostním řízení podle zákona.

20. K námitce ohledně nedostatečného odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaný zopakoval, že vzhledem k utajovanému charakteru podkladů pro rozhodnutí (stupně utajení „Vyhrazené“ až „Tajné“) nebylo v napadaných rozhodnutích v souladu s ustanovením § 122 odst. 3 zákona uvést bližší informace o konkrétní činnosti žalobkyně proti zájmům České republiky a bylo možné na ně pouze odkázat. Žalovaný se nemohl ke zjištěným skutečnostem, ani neutajovaným (např. uvedeným při pohovoru), více vyjadřovat, neboť by tím mohl nad rámec zákona nastínit, co je obsahem utajovaných podkladů a ohrozit tak zájem státu a fungování zpravodajských služeb. Napadaná rozhodnutí jsou dle názoru žalovaného odůvodněna v souladu s ustanovením § 122 odst. 3 zákona, neboť splnil zákonné podmínky kladené na rozhodnutí v případě, kdy podkladem pro jeho odůvodnění jsou utajované informace, tj. že je odkázáno na utajované podklady, které byly důvodem vydání rozhodnutí, je uveden jejich stupeň utajení a důvody vydání rozhodnutí jsou uvedeny pouze v rozsahu, ve kterém nejsou utajovanými informacemi. Uvedené se vztahuje i na vymezení časového období rozhodné doby, ve kterém mělo dojít k jednání představujícímu bezpečnostní riziko, odkazem na působení žalobkyně u podnikatele, je dle názoru žalobce dostačující. Konkrétní informace, úvahy a závěry Úřadu o výskytu bezpečnostního rizika jsou v souhrnu uvedeny ve Vyhodnocení bezpečnostního řízení o žádosti o vydání osvědčení č. j. D2380/2015-NBÚ/P ze dne 4. března 2015, kde je vše náležitě a podrobně popsáno. Soud si tak může udělat představu o tom, čím byl Úřad při rozhodování veden, jakými úvahami, jak považoval jednotlivé důkazy.
21. K vymezení skutkové podstaty bezpečnostního rizika, žalovaný uvedl, že z napadaných rozhodnutí je zřetelné, že se žalobkyně podílela na činnosti podnikatele proti zájmům ČR, a to jak z pozice statutárního orgánu, tak z pozice člena vrcholového managementu podnikatele. Ze zpráv zpravodajské služby pak vyplývá míra podílu žalobkyně na činnosti proti zájmům ČR, zda šlo o aktivní jednání či tolerování určitých skutečností, ke kterým u podnikatele docházelo, rovněž pak je ze zpráv patrné časové vymezení činnosti.
22. K námitce ohledně nepředložení žádných konkrétních důkazů (např. zápisy z valných hromad), žalovaný uvedl, že s ohledem na charakter informací, které poskytla zpravodajská služba k podnikatelské činnosti, vazbám na jiné podnikatelské subjekty a k činnosti ve společnosti působících fyzických osob a dalších osob na ní navázaných (vrcholový management, členové statutárního a kontrolního orgánu, osoby pro podnikatele vykonávající činnosti), by se takové informace dozajista v oficiálně dostupných pramenech neobjevily. Zprávy zpravodajských služeb jsou dle názoru žalovaného pro závěr o výskytu bezpečnostního rizika dostatečně konkrétním podkladem.
23. K namítanému časovému nesouladu v postupu žalovaného vůči žalobkyni a vůči podnikateli ve vazbě na zjištěný skutkový stav a na dostatečnost podkladů v tom kterém čase pro činění úkonů v rámci bezpečnostního řízení vedeného jak s účastnicí řízení, tak s podnikatelem, žalovaný zdůrazňuje, že šlo o dvě různá řízení se dvěma různými subjekty, a přestože jde o skutkově související případy a skutkové podstaty shledaných bezpečnostních rizik (§ 14 odst. 2 písm. a) zákona a § 18 odst. 2 písm. a) zákona) se v zásadě překrývají, šetření probíhala podle potřeb toho kterého řízení. Úřad v tom kterém řízení rozhodl v okamžiku, kdy dospěl k závěru, že již není třeba dalších šetření, tedy, že má dostatek podkladových materiálů, aby mohl v té které věci rozhodnout. V bezpečnostním

řízení týkajícím se podnikatele zprávy zpravodajských služeb neobsahovaly informace pouze a toliko k osobě žalobkyně, ale i k dalším osobám a aktivitám podnikatele vůbec. Šetření, o které žalovaný Úřad zpravodajskou službu v řízení týkající se žalobkyně požádal, směřovala ke konkretizaci jednání žalobkyně.

24. K námitce, že napadená rozhodnutí jsou zásahem do osobnostních práv žalobkyně, mající zásadní vliv na profesní status, uvedl, že žalobkyně požádala o vydání osvědčení s utajovanými informacemi, tedy o vydání zcela mimořádného oprávnění, kdy do popředí vystupuje veřejný zájem na ochranu utajovaných informací. Naproti tomu stojí zájem žalobkyně spočívající v právu na svobodnou volbu povolání, který však není zájmem na volbu výkonu standardního povolání, nýbrž takového, při němž je povinen chránit zájmy bezpečnosti státu v oblasti utajovaných informací. Žalovanému Úřadu v tomto konkrétním případě nezbylo než plnit svou preventivní roli v rámci ochrany utajovaných informací, tedy odepřít žalobkyni přístup k utajovaným informacím, neboť spisový materiál obsahuje skutečnosti, které v souhrnu vyvolávají pochybnost o její bezpečnostní spolehlivosti.

III.

Řízení před správním orgánem

25. Ze správního spisu předloženého žalovaným vyplynulo následující:
26. Žalobkyně podala dne 16. 8. 2013 žádost o vydání osvědčení fyzické osoby pro stupeň utajení „Důvěrné“, a to z důvodu výkonu funkce odpovědné osoby a bezpečnostního ředitele podnikatele, jenž žádá o vydání osvědčení SU „D“ a současně pro výkon funkce předsedkyně představenstva, pro kterou podnikatele vyžaduje osvědčení fyzické osoby.
27. Řízení o žádosti bylo přerušeno dne 20. 8. 2013 v souvislosti s výzvou žalovaného, aby žalobkyně doplnila potvrzení zaměstnavatele o svých příjmech a v dotazníku fyzické osoby vyplnila bod č. 9.6.
28. S účinností od 10. 9. 2013 pak řízení pokračovalo a žalovaný si opatroval informace o žalobkyni jak z otevřených zdrojů, tak od finančních ústavů a orgánů veřejné správy, resp. dalších třetích osob. Dne 5. 3. 2014 byl se žalobkyní proveden pohovor.
29. Národní bezpečnostní úřad jako správní orgán I. stupně vydal dne 7. 4. 2015 rozhodnutí č. j. 37525/2015-NBÚ/P, kterým žalobkyni nevydal osvědčení fyzické osoby, neboť žalobkyně nesplňuje podmínku bezpečnostní spolehlivosti podle § 12 odst. 1 písm. d) zákona.
30. Proti tomuto rozhodnutí podala žalobkyně dne 7. 5. 2015 rozklad, v němž uvedla výhrady jak vůči závěrům, ke kterým žalovaný dospěl, tak především vůči jejich odůvodnění, jež se obsahově vesměs shodují se žalobními body.
31. O rozkladu rozhodl ředitel Národního bezpečnostního úřadu dne 3. 8. 2015 napadeným rozhodnutím.

VI.

Shodu s prvopisem potvrzuje X

Posouzení žaloby

32. Městský soud v Praze posoudil napadené rozhodnutí jak podle § 75 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), v mezích žalobkyní uplatněných žalobních bodů, tak i s ohledem na předmět řízení zkoumal postup a důvody rozhodnutí i nad rámec uplatněných žalobních bodů (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 12. 2012, č. j. 7 As 117/2012 – 28), jakož i řízení, které mu předcházelo, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
33. Nejprve soud považoval za vhodné vyjádřit se k žalobkyní uvedené judikatuře Ústavního soudu.
34. Ústavního soudu v nálezu ze dne 17. 7. 2002, sp. zn. II. ÚS 241/01 uvedl, že *„je porušením čl. 36 odst. 2 a čl. 26 odst. 1 a 2 Listiny, jestliže prověřované osobě nejsou sděleny důvody pro nevydání osvědčení nebo důvody proč prověřovaná osoba přestala splňovat zákonné podmínky pro styk s utajovanými skutečnostmi a dále je rovněž porušením čl. 36 odst. 2 Listiny, jestliže není v těchto věcech povolen přezkum nezávislým orgánem, když jde o rozhodnutí týkající se základních práv a svobod“*.
35. K citovanému nálezu soud dodává, že se vztahoval k zákonu č. 148/1998 Sb., o ochraně utajovaných skutečností a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, přičemž nyní napadené rozhodnutí bylo vydáno dle „nového“ zákona č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a bezpečností způsobilosti, ve znění pozdějších předpisů.
36. Citovaný nálezn Ústavního soudu vycházel zejména z nálezu pléna Ústavního soudu ze dne 12. 7. 2001, č. 322/2001 Sb., kterým byla v zákoně č. 148/1998 Sb., o ochraně utajovaných skutečností a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, zrušena ustanovení § 23 odst. 2 ve slově „zejména“, ustanovení třetí věty § 36 odst. 3 a ustanovení § 73 odst. 2. V § 36 odst. 3 uvedeného zákona bylo mimo jiné stanoveno, že *„[d]ůvody nevydání osvědčení Úřad v oznámení neuvádí.“* V § 73 odst. 2 uvedeného zákona pak, že *„[r]ozhodnutí, opatření a jiné úkony podle tohoto zákona nepodléhají soudnímu přezkumu, s výjimkou rozhodnutí o pokutách.“*
37. Dle § 133 odst. 1 (nyní účinného) zákona o ochraně utajovaných informací (podle které bylo vydáno napadené rozhodnutí) konečné rozhodnutí o nevydání osvědčení výslovně podléhá soudnímu přezkumu.
38. Dle § 121 odst. 2 zákona o ochraně utajovaných informací pokud Úřad žádosti fyzické osoby, žádosti podnikatele nebo žádosti o doklad nevyhoví, vydá rozhodnutí o nevydání osvědčení fyzické osoby, osvědčení podnikatele nebo dokladu a doručí jej účastníku řízení; kopii založí do bezpečnostního svazku.
39. Dle § 122 odst. 1 věty první zákona o ochraně utajovaných informací se rozhodnutí vydává v písemné podobě a obsahuje výrokovou část, odůvodnění a poučení účastníka řízení.
40. Dle § 122 odst. 3 zákona o ochraně utajovaných informací se v odůvodnění uvedou důvody vydání rozhodnutí, podklady pro jeho vydání, úvahy, kterými se Úřad řídil při jejich hodnocení a při použití právních předpisů. Jsou-li některé z důvodů vydání rozhodnutí utajovanými informacemi, uvede se v odůvodnění pouze odkaz na podklady pro vydání rozhodnutí a jejich stupeň utajení. Úvahy, kterými se Úřad řídil při jejich hodnocení, a důvody vydání rozhodnutí se uvedou pouze v rozsahu, ve kterém nejsou utajovanými informacemi.

41. Podle názoru soudu je uvedený nálezn Ústavního soudu ze dne 17. 7. 2002, sp. zn. II. ÚS 241/01, nutno vykládat s přihlédnutím ke znění nyní účinného zákona o ochraně utajovaných informací, a to tak, že dle § 121 odst. 2 a § 122 odst. 1 a odst. 3 zákona o ochraně utajovaných informací je povinností žalovaného v případě, že žádosti nevyhoví, vydat rozhodnutí o toto odůvodnit, přičemž však v odůvodnění neuvede důvody, které jsou utajovanými informacemi, ale místo nich pouze odkáže na podklady pro vydání rozhodnutí.
42. Ostatně i Ústavní soud v citovaném nálezu uvedl, že *„nelze připustit – což stanoví dnešní zákon - absolutní a bezvýjimečný zákaz uvádění důvodů v oznámení o nevydání osvědčení. Na druhé straně je přirozeně třeba reflektovat legitimní veřejný zájem na ochraně utajovaných skutečností a neuvádět (do oznámení o nevydání osvědčení) zejména takové důvody, jejichž zveřejnění by takový zájem obrožovaly, popř. by se dotýkaly oprávněných zájmů třetích osob. Je na zákonodárci, aby - se zřetelem na tyto úvahy - v nové zákonné úpravě našel vhodnou cestu, která by ústavně konformním způsobem soukromý zájem (žadatele) i zájem veřejný reflektovala a sladila.“*
43. Žalovaný v napadeném rozhodnutí uvedl důvody, pro které žalobkyni nevydal osvědčení (žalobkyně vykonávala činnost proti zájmům České republiky, konkrétně zájmu na zajištění vnitřního pořádku a zájmu na ochraně ekonomiky České republiky, a to při výkonu funkce člena statutárního orgánu společnosti X), a dále uvedl i podklady obsahující rozhodné utajené informace, a tedy žalovaný nepostupoval v rozporu se smyslem uvedeného nálezu Ústavního soudu.
44. Ke vzneseným žalobním bodům soud konstatuje, že tyto brojí zejména proti rozsahu odůvodnění napadeného rozhodnutí a proti důvodům, pro které nebylo žalobkyni vydáno osvědčení. Jelikož však v napadeném rozhodnutí žalovaný nemůže uvést všechny důvody s ohledem na zájem na ochraně utajovaných informací (viz § 122 odst. 3 zákona o ochraně utajovaných informací), které ho vedly k vypadání napadeného rozhodnutí, podléhá soudní přezkum určitým specifikům.
45. *Dle § 133 odst. 2 zákona o ochraně utajovaných informací se dokazování v soudním řízení provádí tak, aby byla šetřena povinnost zachovávat mlčenlivost o utajovaných informacích obsažených ve výsledcích šetření nebo v údajích z evidencí zpravodajských služeb nebo policie. K těmto okolnostem lze provést důkaz výslechem jen tehdy, byl-li ten, kdo povinnost mlčenlivosti má, této povinnosti příslušným orgánem zproštěn; zprostit mlčenlivosti nelze pouze v případě, kdy by mohlo dojít k obrožení nebo vážnému narušení činnosti zpravodajských služeb nebo policie; přiměřeně se postupuje i v případech, kdy se důkaz provádí jinak než výslechem.*
46. *Dle 133 odst. 3 zákona o ochraně utajovaných informací úřad označí okolnosti uvedené v odstavci 2, o kterých tvrdí, že ve vztahu k nim nelze zprostit mlčenlivosti, a předseda senátu rozhodne, že části spisu, k nimž se tyto okolnosti váží, budou odděleny, jestliže činnost zpravodajských služeb nebo policie může být obrožena nebo vážně narušena; do oddělených částí spisu účastník řízení, jeho zástupce a osoby zúčastněné na řízení nahlížet nemohou. V ostatním nejsou ustanovení zvláštního právního předpisu o dokazování, označování částí spisu a nahlížení do něj dotčena.*
47. Předně soud odkazuje na usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 3. 2016, č. j. 4 As 1/2015 – 40, ve kterém je shrnuta judikatura Nejvyššího správního soudu ohledně výkladu § 133 odst. 2 a 3 zákona o ochraně utajovaných informací, dle které se buď důkaz utajenou částí spisu před soudem provede, anebo soud vysvětlí, proč ze

Shodu s prvopisem potvrzuje X

zákonných důvodů takový důkaz provést nelze a proč k němu nebude mít žalobce přístup (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 6. 2013, č. j. 3 As 63/2012 – 25).

48. Rozšířený senát rovněž shrnul judikaturu ohledně otázky soudního ověřování věrohodnosti závěrů zpravodajských služeb. Dle této judikatury je sdělení bezpečnostních služeb podkladovým aktem v bezpečnostním řízení. Soud sice nemůže přezkoumat pravost a pravdivost podkladů poskytnutých zpravodajskou službou, které obsahují utajované informace, musí však (mít možnost) zhodnotit věrohodnost a přesvědčivost zpravodajské informace a její relevanci ve vztahu k bezpečnostnímu řízení (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 3 As 63/2012).
49. Dále soud považuje za vhodné odkázat na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 12. 2012, č. j. 7 As 117/2012 – 28, dle kterého *„má-li být způsobilým podkladem rozhodnutí správního orgánu v bezpečnostním řízení podle zákona č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti, utajovaná informace, je nezbytné nejen, aby tato informace byla dostatečně konkrétní, ale také aby bylo patrné, jakým způsobem byla získána a o jaká (a jak věrohodná) konkrétní skutková zjištění se opírá.“*
50. Soud po prostudování utajené části spisu dospěl k názoru, že tato podléhá utajení ve smyslu § 133 odst. 2 a 3 a že informace obsažené ve zprávách zpravodajských služeb č. j. T10812/2014-NBÚ/P, č. j. D506/2015-NBÚ/P a č. j. D10328/2014-NBÚ/P jsou věrohodné, přesvědčivé a relevantní.
51. V prvním žalobním bodě žalobkyně namítla, že žalovaný nespécifikoval, ve kterém období v rozhodné době mělo dle § 14 odst. 4 zákona o ochraně utajovaných informací dojít k předmětnému jednání. Shodnou námitku žalobkyně vznesla i ve svém rozkladu, kterým napadla prvostupňové rozhodnutí.
52. V prvostupňovém rozhodnutí bylo rozhodné období vymezeno s odkazem na § 14 odst. 4 zákona o ochraně utajovaných informací s tím, že se žalobkyně předmětné činnosti dopustila při výkonu funkce člena statutárního orgánu podnikatele (pozn. soudu: společnosti X). V napadeném rozhodnutí žalovaný ke konkretizaci období uvedl, že u žalobkyně bylo konstatováno bezpečnostní riziko podle § 14 odst. 2 písm. a) zákona o ochraně utajovaných informací, které se podle § 14 odst. 4 věty před středníkem zákona o ochraně utajovaných informací zjišťuje od 15 let věku, přičemž jednání, ve kterém je spatřováno bezpečnostní riziko, má souvislost s působením žalobkyně u podnikatele (pozn. soudu: společnosti X). Dále žalovaný k vymezení rozhodného období dodal, že úřad nemohl rozhodné období více konkretizovat, neboť by tím mohl nad rámec zákona nastínit, co je obsahem utajovaných zpráv, a ohrozit tak zájem státu a fungování zpravodajských služeb.
53. K výše uvedenému vymezení rozhodného období soud konstatuje, že je sice vymezeno obecně, nicméně s ohledem na zájem na ochranu utajovaných informací (viz § 133 odst. 3 zákona o ochraně utajovaných informací) dostatečně konkrétně, když je zřejmé, že jednání, ve kterém je spatřováno bezpečnostní riziko, se žalobkyně dopustila v období, kdy působila u společnosti X.
54. Dále soud dodává, že rozhodné období by mělo být konkrétně vymezeno v utajované části spisu (ve zprávách zpravodajských služeb), která podléhá soudnímu přezkumu, přičemž je na posouzení soudu, zda informaci ohledně konkrétního vymezení období zpřístupní

žalobkyni (umožní nahlédnutí i do posud utajované části spisu či uvede v odůvodnění rozhodnutí).

55. Soud po prostudování utajené části spisu dospěl k názoru, že informace ohledně konkrétního vymezení rozhodného období podléhá utajení ve smyslu § 133 odst. 2 a 3 zákona o ochraně utajovaných informací, a proto je žalovaný v souladu se zákonem nezveřejnil.
56. Soud tedy shledal první žalobní bod za nedůvodný.
57. Ve druhém žalobním bodě žalobkyně namítla, že již dříve (od 1. 2. 2008 do 7. 1. 2014) byla držitelem osvědčení fyzické osoby pro stupeň utajení tajné, jehož platnost skončila uplynutím doby, aniž by s ní bylo zahájeno řízení o zrušení platnosti. Před platností tohoto osvědčení bylo se žalobkyní provedeno bezpečnostní řízení, při kterém v rozhodné době nebyla zjištěna žádná bezpečnostní rizika, a to pro vyšší stupeň utajení, než v nynějším řízení.
58. Dále žalobkyně s odkazem na řízení se společností X, se kterou bylo pokračováno v bezpečnostním řízení i po obdržení zpráv ze dne 20. 9. 2013, č. j. T10812/2014-NBÚ/P, a ze dne 8. 4. 2014, č. j. D506/2015-NBÚ/P, které žalovaný uvedl ve výčtu podkladů pro vydání napadeného rozhodnutí, usuzuje, že obsah těchto zpráv nebyl dostatečný proto, aby žalovaný rozhodl o nevydání osvědčení, a tudíž nemůže obsahovat ani informace o bezpečnostním riziku ve vztahu k žadateli (žalobkyni).
59. K námitce ohledně předchozího osvědčení soud konstatuje, že skutečnost, že dříve bylo žalobkyni uděleno osvědčení, tedy u žalobkyně nebylo zjištěno bezpečnostní riziko, neznamená, že jí osvědčení bude automaticky opětovně uděleno, neboť v mezidobí se žalobkyně mohla dopustit jednání, ve kterém je spatřováno bezpečnostní riziko, případně takovéto jednání, jehož se žalobkyně dopustila již dříve, může být teprve teď odhaleno nebo až nyní jako ohrožující posouzeno. Rovněž ze skutečnosti, že předchozí osvědčení nebylo zrušeno, nelze bez dalšího dovozovat, že by se v průběhu platnosti předchozího osvědčení nedopustila žádné ohrožující činnosti, neboť tato činnost mohla být zjištěna, případně posouzena jako závadná, až po jeho skončení uplynutím času.
60. K námitce ohledně řízení se společností X a zpráv týkajících se této společnosti soud konstatuje, že jak správně uvedl žalovaný, řízení s uvedenou společností a řízení se žalobkyní jsou rozdílná řízení, byť spolu souvisela. V každém řízení jsou posuzovány rozhodné skutečnosti ve vztahu k jinému subjektu. Dále soud zdůrazňuje, že v řízení vedeném se žalobkyní byla, navíc oproti v řízení vedeném se společností, podkladem zpráva č. j. D10328/2014-NBÚ/P. Ze skutečnosti, že řízení v řízení se společností bylo pokračováno i po obdržení zpráv č. j. T10812/2014-NBÚ/P, a č. j. D506/2015-NBÚ/P, nelze dovozovat, že neobsahovaly či obsahovaly informace, na základě kterých žalobkyni nebylo vydáno osvědčení.
61. K informacím obsaženým ve zprávách č. j. D10328/2014-NBÚ/P, č. j. T10812/2014-NBÚ/P a č. j. D506/2015-NBÚ/P soud konstatuje, že obsahují informace podléhající utajení ve smyslu § 133 odst. 2 a 3 zákona o ochraně utajovaných informací.
62. Soud tedy shledal druhý žalobní bod za nedůvodný.
63. Ve třetím žalobním bodě žalobkyně namítla nemožnost posoudit relevanci podkladů (informací zpravodajských služeb) tvořící utajovanou část svazku, přičemž nebyly

Shodu s prvopisem potvrzuje X

žalovaným zhodnoceny v míře, která by odpovídala nálezu Ústavního soudu ze dne 17. 7. 2002, sp. zn. II. ÚS 241/01.

64. Ohledně vypořádání třetího žalobního bodu soud odkazuje k části rozsudku, kde se zabýval obecným posouzením žaloby a kde soud dospěl k závěru, že žalovaný nepostupoval v rozporu s nálezem Ústavního soudu ze dne 17. 7. 2002, sp. zn. II. ÚS 241/01. Soud tedy shledal třetí žalobní bod za nedůvodný.
65. Ve čtvrtém žalobním bodě napadá důvody nevydání osvědčení.
66. Předně zde soud konstatuje, že s ohledem na povahu napadeného rozhodnutí a zájmu na ochranu utajovaných informací, nelze napadené rozhodnutí shledat za nepřezkoumatelné pro absenci konkrétních důvodů, pro které nebylo žalobkyni osvědčení vydáno.
67. Jak bylo uvedeno již výše, v této části je na soudu, aby přezkoumal utajenou část spisu (zprávy zpravodajských služeb) a posoudil, zda tato část spisu (zprávy zpravodajských služeb) dostatečně odůvodňují nevydání osvědčení.
68. Nejprve soud konstatuje, že utajená část spisu obsahuje informace podléhající utajení ve smyslu § 133 odst. 2 a 3 zákona o ochraně utajovaných informací.
69. Po prostudování spisu soud shledal, že závěry žalovaného jsou plně opodstatněny informacemi obsaženými v utajované části spisu, jmenovitě ve zprávách č. j. D10328/2014-NBÚ/P, č. j. T10812/2014-NBÚ/P a č. j. D506/2015-NBÚ/P. Současně soud dospěl k závěru, že Národní bezpečnostní úřad nepochybil, jestliže výsledek svého zhodnocení těchto informací vyjádřil tak, jak uvedl na straně 4 rozhodnutí ze dne 7. 4. 2015 ve 3. a 5. odstavci shora. Podrobnější či konkrétnější vylíčení závěrů NBÚ by podle názoru soudu vedlo k porušení povinnosti zachovávat mlčenlivost o utajovaných informacích obsažených ve výsledcích šetření nebo v údajích z evidencí zpravodajských služeb nebo policie a především k ohrožení nebo vážnému narušení činnosti zpravodajských služeb nebo policie. Rovněž žalovaný proto nepochybil, jestliže závěry NBÚ převzal a v napadeném rozhodnutí aproboval.
70. V pátém žalobním bodě žalobkyně napadá hodnocení pohovoru. Konkrétně namítá, že nejsou zřejmé žádné závěry, hodnotící úvahy úřadu vztahující se k tomuto pohovoru a informací v něm uvedených.
71. K hodnocení pohovoru v prvostupňovém rozhodnutí soud konstatuje, že v něm zcela chybí. Pohovor v něm není nijak hodnocen, ani z něho nejsou vyvozeny žádné závěry. Toto pochybení není napraveno ani v napadeném rozhodnutí.
72. Soud tedy shledal pátý žalobní bod za důvodný, nicméně absence zhodnocení pohovoru pouze formální vadou, která nemůže sama o sobě založit nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí. Závěr žalovaného o nevyhovění žádosti žalobkyně totiž není založen na informacích zjištěných při bezpečnostním pohovoru, ale na údajích pocházejících ze zpráv zpravodajských služeb. Z tohoto důvodu by tedy vyhodnocení výsledků bezpečnostního pohovoru bylo zcela bez vlivu na konečný závěr žalovaného, protože i kdyby toto vyhodnocení dopadlo z hlediska zájmů žalobkyně kladně, nijak by to nemohlo eliminovat zásadně negativní dopad informací pocházejících ze zpráv zpravodajských služeb. Absence zhodnocení pohovoru proto neměla a nemohla mít vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí.

73. K namítané absenci uvedení konkrétních důkazů v odůvodnění rozhodnutí soud konstatuje, že tyto důkazy jsou primárně uváděny v utajovaných zprávách a tedy je zřejmé, že nemůžou být výslovně uvedeny v odůvodnění. Tuto námitku tedy soud shledal za nedůvodnou.
74. K námitce ohledně protichůdných závěrů a užívání nejasné terminologii soud konstatuje, že napadené rozhodnutí ani prvostupňové rozhodnutí si vnitřně neodporuje. Z obou rozhodnutí je zřejmé, že žalobkyni nebylo uděleno osvědčení z důvodu, že bylo shledáno, že „v rozhodném období podle § 14 odst. 4 zákona o ochraně utajovaných informací vykonávala činnost proti zájmům České republiky, konkrétně zájmu na zajištění vnitřního pořádku a zájmu na ochraně ekonomiky České republiky, a to při výkonu funkce člena statutárního orgánu podnikatele (společnosti X), kdy se podílela na řetězci jednání vrcholového managementu podnikatele, přičemž byla s povahou a smyslem tohoto jednání srozuměna“. Konkrétní důvody jsou pak uvedeny v utajovaných zprávách, přičemž soud jejich obsah shledal, za věrohodný, přesvědčivý a relevantní ve vztahu k bezpečnostnímu řízení.
75. V šestém žalobním bodě žalobkyně namítla, že žalobce v rozporu s uvedenou judikaturou Ústavního soudu extenzivně vykládá § 122 odst. 3 zákona o ochraně utajovaných informací na téměř celé odůvodnění rozhodnutí.
76. Soud k namítané judikatuře ústavního soudu opětovně odkazuje na výše uvedené a dodává, že obecně ne každá informace obsažená v utajované zprávě musí být utajovanou informací ve smyslu § 2 písm. a) zákona o ochraně utajovaných informací, nicméně je právě na žalovaném, aby posoudil, které z informací obsažených v utajovaných zprávách jsou utajovanými informacemi. Dále soud dodává, že žalovaný nemůže ke každé informaci vysvětlovat, proč je utajovanou informací, neboť už jen tím, by mohl způsobit její odhalení. Z výše uvedeného důvodu proto zákon o ochraně utajovaných informací, i v reakci na judikaturu Ústavního soudu, zavádí v § 133 soudní přezkum, aby soud jako nezávislý orgán mohl následně přezkoumat, zda tyto informace jsou skutečně utajovanými informacemi či nikoli.
77. Vzhledem ke způsobu zacházení s informacemi dle zákona o ochraně utajovaných informací a postupu při vydávání napadeného rozhodnutí tedy soud neshledal, že by se žalovaný dopustil porušení zákona, a proto nepovažoval šestý žalobní bod za důvodný.

V.

Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

78. V souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s., rozhodl soud bez nařízení jednání, neboť žalovaný s rozhodnutím bez nařízení jednání souhlasil a žalobkyně ve stanovené lhůtě nevyjádřila svůj nesouhlas s projednáním věci bez jednání, a tedy se má za to, že svůj souhlas udělila.
79. Ze shora uvedených důvodů Městský soud v Praze dospěl k závěru, že žaloba nebyla podána důvodně, a proto ji podle ust. § 78 odst. 7 soudního řádu správního zamítl.
80. Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn podle ust. § 60 odst. 1 soudního řádu správního, když žalobkyně úspěch ve věci neměla a žalovanému žádné náklady nad rámec jeho úřední činnosti nevznikly.

P o u č e n í:

Proti tomuto usnesení lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližze následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 10. června 2020

JUDr. Slavomír Novák v.r.

předseda senátu